

ויוצאין על ידי פדיונן להיות כחולין גמורים אפילו להגזז ולהעבד [לעבוד בהם].

וולדן שהתעברה בו לפני הפדיון ונולד אחר הפדיון וחלבן מותר לאחר פדיונן [מה שאין כן אם הוממו לאחר שהקדישן, שאסורין בגיזה וולדן אסור] וכדלהלן.

והשוחטן בחוץ לעזרה — פטור.

ואין עושיין תמורה, שאם המיר בהמה זו באחרת, ואפילו קודם שנפדו, לא אמרינן שיהו הוא ותמורתו קודש.

ואם מתו קודם שנפדו — יפדו [ואפילו

”ואתן אותם לאהרן הכהן ולבניו לחק עולם”. ודרשינן: “אותם” דווקא! אין לו לכהן מן השלמים אלא מה שאמור בענין דהיינו חזה ושוק, ולא זרוע לחיים וקבה.

כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדישן [דהיינו שהקדיש בהמה שנפל בה מום קבוע לפני שהקדישה], דינם כמו שהקדיש עצים ואבנים לדמיהם, שאין בהם קדושת הגוף כלל, שהרי כשהקדישן לא היו ראויין למזבח⁽⁵⁾.

והלכך, לאחר שנפדו, דינם כחולין גמורים, והם חייבין בבכורה,

וחייבין במתנות כהונה,

הגמרא.

ובפסיקתא [שם] דרשו “מאת העם”, ולא מאת הקדש, ובתוס' בבכורות [יב א] הובאה דרשה זו לגבי בהמה הקדושה בקדושת דמים שנפטרת אף היא ממתנות ותמה החתם סופר אם כן למה הוצרכה משנתנו לדרוש מ”אותם” לפטור קרבנות ממתנות, והרי אין הם זבח מאת העם. וביאר שלפי ההוא אמינא במשנה לחייב קרבן במתנות, היה הפסוק נדרש להיפך, דהיינו לחדש שלא רק הקדש חייב במתנות אלא אפילו חולין שהוא מאת העם.

ולכאורה מתוס' [הנ”ל] לא משמע כן, שהרי הוצרכו ללמוד מראשית הגז שגם הפסוק האמור לגבי מתנות מדובר בחולין, ובלאו הכי היה משמעותו גם בקדשים, אף שאינם נחשבים “מאת העם”. וראה בשחיטת חולין שחילק בין דברי תוס' בבכורות שעסקו בקדושת דמים שאינה נותנת לבעלים זכות באכילת הקרבן, ולכן אינה נחשבת מאת העם. לבין נידון סוגיין שהוא בקדשים קלים, ולפי ריה”ג ממון בעלים הם, ומפני זכות האכילה שיש לבעלים נחשב הקרבן

מאת העם.

וראה בביאור ההלכה [ביכורים ט ב] שכתב כי אף לפי תוס' בבכורות, אין בעלות ההקדש פוטרת ממתנות אלא אם כן היתה באחד מהאברים שחייב ליתנם, או שהיה להקדש שותפות בבהמה בדבר שאינו מסוים, אך אם יש להקדש בעלות רק על אבר אחד מהבהמה כאזנה וכדר' אין הבהמה נפטרת מחיוב מתנות, כי גם כהנים התמעטו “מאת העם” שאינם חייבים במתנות, וכתב הרמב”ם [שם הי”ב] ששותפות הכהן פוטרת רק כשהוא שותף באחד מהאברים הניתנים לכהנים. ואין דין שותפות לפטור בבכורה שוה לשותפות הפוטרת במתנות, ולהלן קל”ג נרחיב בזה.

5. דין זה מדובר באופן שהקדיש בעלי מום למזבח לדמיהן [ולא בקדשי בדק הבית] ואף שאסור להקדיש בעל מום למזבח, אם הקדיש, חל הקדשו ומעריכים ופודים אותו ומביא בדמים קרבן [אך אין ההקדש חל בגופה]. ופירש רש”י שדעת התנא במשנתנו שדוקא